

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการสร้างวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านเมืองนำอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง
3. เพื่อศึกษามาตรการขับเคลื่อนเมืองนำอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

ข้อค้นพบที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่ภาคประชาชน ดังนี้ 1) ด้านเศรษฐกิจ พบว่าส่วนใหญ่อยากให้ชาวตำบลปากน้ำประแสในอนาคตมีอาชีพที่รายได้ยั่งยืน น้อยที่สุดคือชาวประมงมีแหล่งการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของประแส 2) ด้านสิ่งแวดล้อมพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส่วนใหญ่อยากให้ออนาคตมีระบบการจัดการให้ประแสปลอดจากขยะทั้งบนบกและในน้ำ น้อยที่สุดคือ มีระบบการจัดการน้ำเสียจากท่อระบายน้ำ 3) ด้านกายภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส่วนใหญ่อยากให้ออนาคตชาวประมงมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติที่สมบูรณ์ น้อยที่สุดคือมีการจัดสรรการใช้ที่ดินที่เหมาะสม 4) ด้านสังคมและความปลอดภัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส่วนใหญ่อยากให้ออนาคตมีการปลอดจากยาเสพติด น้อยที่สุดคือการมีโรงพยาบาลที่ดูแลสุขภาพได้และ 5) ด้านบริหารจัดการพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส่วนใหญ่อยากให้ออนาคตมีผู้นำที่เสียสละและยุติธรรม น้อยที่สุดคือมีการจัดตั้งกลุ่มตามหมู่บ้านต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน

ข้อค้นพบที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน เกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกแสลง จังหวัดระยอง สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างอยากมีส่วนร่วมมากในการส่งเสริมท่องเที่ยว การร่วมกันสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ป้องกันสารเสพติด ในชุมชน การได้รับสวัสดิการและการแสดงความคิดเห็นและติดตามประเมินผล

ข้อค้นพบที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษามาตรการขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกแสลง จังหวัดระยอง สามารถสรุปได้ว่าการขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปากน้ำประแสในความคาดหวังของประชาชน ได้แก่

1. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ของประชาชน โดยอยากให้มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ ให้มีการส่งเสริมความรู้แก่ผู้นำชุมชน สร้างความรู้ให้เป็นผู้ที่เข้มแข็งให้มากขึ้น ส่วนใหญ่ยังไม่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาเมือง ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเมืองน่าอยู่อย่างต่อเนื่อง
2. การสร้างเศรษฐกิจของชุมชนในรูปแบบใหม่โดยมีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นเพื่อที่คนประแสะจะได้มีงานทำไม่ต้องออกไปทำงานนอกชุมชน
3. การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับชุมชนสีเขียวโดยรณรงค์ให้เป็นชุมชนสีเขียวปราศจากมลพิษทางบกและทางน้ำ
4. การจัดการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพโดยพัฒนาถนนในตำบลปากน้ำประแสให้เป็นถนนคู่แหล่งท่องเที่ยว มีสวนสาธารณะที่สวยงามเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและสามารถเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วยสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงระบบนิเวศได้
5. การสร้างคุณภาพชีวิตที่มีความปลอดภัยทางสังคม โดยมีมาตรการหรือใช้กฎหมายบังคับให้ปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพิ่มการตรวจตราช่วงกลางคืนให้บ่อยขึ้นเข้มงวด การรักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น
6. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยเสริมสร้างความรู้กับผู้นำชุมชนให้เป็นผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเทศบาล

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้
การสร้างวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่ภาคประชาชนในอนาคตของประชาชนตำบลปากน้ำประแส อำเภอกแสลง จังหวัดระยอง พบว่าสอดคล้องกับงานของสุจารี ศรีถนอม (2551 : 17) ได้บอกลักษณะสำคัญของเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่นั้นจะถูกผสมผสานอยู่ในเรื่องราวต่าง ๆ 5 ด้าน ด้วยกันคือ

1. ด้านสังคม เมื่อนำอยู่และชุมชนนำอยู่ควรมีสังคมที่
  - 1.1 ประชาชนได้รับการศึกษา รู้เท่าทันข่าวสาร
  - 1.2 มีบริการด้านสุขภาพและบริการที่จำเป็นอย่างพอเพียงและสะดวก
  - 1.3 มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  - 1.4 มีคดียาเสพติด ยาเสพติดจำนวนน้อย
  - 1.5 ทุกคน ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง
  - 1.6 สิทธิของประชาชนได้รับการคุ้มครอง
2. ด้านสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมของเมื่อนำอยู่และชุมชนนำอยู่ควรมีลักษณะ
  - 2.1 สามารถควบคุมของเสียในดิน ในน้ำ ในอากาศได้และต้องไม่มีเสียงดังเกินไป
  - 2.2 ประชาชนมีจิตสำนึกมีความภูมิใจในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
  - 2.3 ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานและราคาไม่แพง
3. ด้านเศรษฐกิจ ภายในเมื่อนำอยู่และชุมชนนำอยู่ควรมี
  - 3.1 บรรยากาศที่ดีสำหรับการทำมาค้าขายและการลงทุน
  - 3.2 ค่าครองชีพไม่แพงและประชาชนมีงานทำ
4. ด้านกายภาพ เมื่อนำอยู่และชุมชนนำอยู่ควรมีสภาพ
  - 4.1 เป็นเมืองที่มีระเบียบ มีการจัดสรรการใช้ที่ดินที่เหมาะสม
  - 4.2 มีบริการของภาครัฐ เช่น น้ำ ไฟ ถนน โทรศัพท์ อย่างเพียงพอต่อความต้องการ
  - 4.3 มีการเดินทางขนส่งที่สะดวก ปลอดภัยและไม่สิ้นเปลือง
  - 4.4 มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
  - 4.5 มีระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะอย่างเหมาะสม
5. ด้านการบริหารจัดการ เมื่อนำอยู่และชุมชนนำอยู่ควรมี
  - 5.1 มีความโปร่งใสและยุติธรรม
  - 5.2 มีประสิทธิภาพและยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก
  - 5.3 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกๆ ขั้นตอน

การมีส่วนร่วมยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำ ประแส อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง พบว่าสอดคล้องกับบทสรุปเงื่อนไขการมีส่วนร่วมของบารมี เลิศไพศาล (2542 : 20) กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมว่าจะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ อย่างน้อย

3 ประการ คือ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม (Freedom to Participation)
2. ประชาชนสามารถที่จะมีส่วนร่วม (Ability to Participation)
3. ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม (Willingness to Participation)

ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ดังนี้

1. ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมและร่วมให้เหมาะสมกับสถานการณ์
2. ประชาชนต้องไม่เสียเงินทอง ค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วมมากเกินไปจนเกินกว่าผลตอบแทนที่เขาประเมินว่าจะได้รับ
3. ประชาชนต้องมีความสนใจที่จะสัมพันธ์สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมนั้น
4. ประชาชนต้องสามารถสื่อสารรู้เรื่องกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. ประชาชนต้องไม่รู้สึกระทอนกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่หรือสถานการณ์ทางสังคม หากจะมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การสร้างวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสเป็นที่เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการ คือ

1. เทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ควรมีการจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านงบประมาณให้โดยให้ชุมชนเสนอโครงการที่จะทำเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ยั่งยืนเพื่อที่ชุมชนสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตัวเอง
2. เทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ โดยสื่อให้เห็นถึงการสร้างชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างไรและเมื่อทำแล้วมีผลดีต่อตำบลปากน้ำประแสอย่างไรในอนาคต ในการประชุมหน่วยงานประชุมต่าง ๆ ของเทศบาลเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน เพื่อการเข้าถึงประชาชนทุกระดับ
3. เทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ควรมีการณรงค์และสร้างจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชนและคนในชุมชน รักและมีความเป็นเจ้าของท้องถิ่นมีส่วนร่วมดูแลสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัย
4. เทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ควรให้ประชาชนได้รับการบริการการบริการของภาครัฐอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การสร้างวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยองเป็นที่เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้คือ

1. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการของประชาชนที่มีต่อการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมควบคู่ไปกับการสร้างสภาวะแวดล้อมให้ชุมชนมีความน่าอยู่ตามศักยภาพความพร้อม
2. ควรศึกษาเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่ของเทศบาล
3. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี